

pa, da se tropine hitreje ogrejejo, kar pa vrenje pospeši. Francozi imajo navado dostaviti nekoliko kutinj, katere v krhle zrežejo in plastasto mej tropine stavijo. Po njih dobiva tropinovec kaj prijeten duh.

Prav čist in fin tropinovec oproščen patoke zamoremo dobiti, če se tropine takoj po izprešanji polijo z mrzlo vodo, še jedenkrat iztisnejo in le ta izprešenina žgô. Po Francoskem tropinovec res tako tudi delajo, da namreč na tropine vode nalijejo in da dostavijo nekoliko sladorja ter pospešijo če treba z umetno gorkoto in tako je postalo vino, ter dobijo po tej poti žganje, katero je skoro popolnoma jednako alkoholu iz vina žganemu.

Pa če že s tropinami v naših pokrajinah malo modro ravnamo, še slaběji umemo izkoristovati vinske drože, iz katerih se zamore fino žganje dobivati; pa treba z njim tudi umno ravnati. Tropine se morajo hraniti v dobro zaprtih sodih, kakor tudi v dobro zažveplanih; le tako hranjene ostanejo zdrave: sicer gnjujejo in iz takih nij mogoče izdelovati dobrega žganja. —

Zato v večih tovarnicah spravijo drože v močne pa bolj redko pletene žaklje; navadno vzamejo po dva žaklja skupaj ter jih stavijo pod stiskalnico ali prešo. Mej žaklje, ako je stiskalnica velika, pokladajo se deske. Stiskovati se mora seveda polagoma, da žaklji ali vreče ne počijo. Po tej poti zamore se iz dobrih drož polovica vina še dobiti. Posebno takrat se sme prešanje drož priporočati, ko se drože za napravo vinskega kamna rabiti imajo. (Konec prihodnjic.)

Kako je pri nabiranju ježic (knopra) ravnati?

Obeno se pritožujejo čez slabe čase in pomanjkanje denarja; deloma so pa tega tudi sami krivi, kajti, koliko bi lahko več pridelali, če bi se ozirali ne le na to, da se pridelava veliko temveč tudi na to da se pridelava, lepo in dobro blago. Kolikorat prinesejo kmetje n. pr. pšenico na prodaj polno smeti, plevelnato in snetljivo! To je razumljivo, da takšen prodajalec ne more svojega blaga tako drago prodati, kakor oni, ki prinese lepo čisto žito na prodaj.

Kako nespametno dostikrat ravnajo kmetje s knoprom. Knoper ali skipek dostikrat z dreves klatijo in s preklami vtepajo in potem kar takšnega na prodaj prinesejo. Takšen knoper postane črn in splesnuje; kdo bo takšno blago kupoval? Vsak le lep in zdrav knoper rad kupuje. Naš štajerski knoper je n. pr. po 10 kr. kilogram, med tem ko n. pr. ogerski velja 15—20 kr., toraj skoro polovico več, pa zakaj tako? Zato ker na Ogorskem znajo knoper dobro pridelovati in spravljati. Letos je pričakovati dosti knopra. Zato naj vsak, komur je ljudski

blagor pri srei deluje na to, da se bo lepo in z dravo blago na prodaj prineslo, njih trud se bo obilno poplačal!

Pazi se naj na sledeče: 1. Knoper se ne sme klatiti ali s preklami vtepati z dreves, ker takšen knoper postane črn in plesnuje. 2. Zreli knoper, ki sam doli padne, naj se na deskah, ali na suhih tleh na solnci posuši, takšen dobi lepo zlato, rumeno barvo; treba ga pa je potem večkrat premetati in skrbeti, da ne pride dež, megla ali kaka druga mokrota nanj. 3. Če pa se kateri črn ali plesnjiv v mes nahaja, treba ga je izbrati in odstraniti; da tudi drug ne začne plesniti. To je priprosto pravilo, po katerem Ogri spravljajo knoper in zato našega po vrednosti tolko presega. Kdor hoče dobro blago dobiti, naj se ravna po teh pravilih.

Trtno uš. Meseca avgusta se je v vinogradih Zdoljske pa tudi Videmske fare prikazala na listih neka ušica, ki smo sploh o njej mislili, da je trtna uš (Phylloxera vastatrix) ali potolažili so nas, da je cicada vini, to bilo bi po naše kobilica. In v resnici! Ako si se ušice doteknil, odfrknila je kakor kobilica. Ali ta tolažba je kratko trpela. Pregledali so omenjeni fari, ter zasledili pravo trtno uš na Libni in v Starem gradu Videmske, v Čelih, v Pleterjah in Ravnah Zdoljske fare, na posameznih krajih. Kaj pa bomo sedaj? Komisija bode odločila, kaj je storiti. Najbrž bodo sklenili posamezne okužene plehe, ki niso obširne, posekati, korenine poruvati in na mestu zažgati, dotične plehe pa z žvepleno-oglcencem zaliti, ter na ta način vsaj za čas, kolikor toliko, druge vinograde teh krajev ovarovati. Dotični bodo odškodovani po postavi, drugim, če še mogoče, bo pa tako tudi pomagano in nevarnost odvrnena. Saj tako gospodje mislijo.

Sadje sedaj lehko na vsaki štaciji železniški sprejemajo za direktno pošiljatev v severno nemška mesta. Tarife so znižana, tako da za 100 kilo voznina znaša n. pr. v Berlin od Brežic 6.02 mark, od Sevnice 5.88, Celja 5.72, sv. Jurija 5.65, Ptuja 5.51, Maribora 5.41 in Ernauža 5.31.

Hmeljski sejmi so v Zavci vsako sredo in soboto.

Ob premiranju konj v Žavci so 23 žrebet prodali po 230—600 fl. Več o tem v „Gosp. prilogi“.

Sejmi. 24. sept. Dobje, sv. Trojica v Slov. goricah, Ernauž, sv. Martin pri Slov. Gradci, Remšnik, Laško, Slov. Bistrica, 29. sept. Vransko, Doberna, sv. Lovrenc na Dravskem polji, Mahrenberg, Cmerek, Pilštanj, Šoštanj, Veržej.

Dopisi.

Iz Maribora. (Sadovje — dirka — slov. dijaki — konjski mesarji — nem-

škutarija — ogenj.) Sadovja tukaj mnogo nalagajo na železnico pa tudi na ladje v Dravi. Svetujemo okoličanom, naj začnejo vrbje umno zasajati za šibje, kajti vedno več korpičev, jerbasov, sploh pletenin potrebujemo. Tu je veliko denarja. Tudi naj zasajajo vedno več sadovnega drevja, da bodo saj iz sadja denarjev dobivali, ko jim trtna uš gorice uniči. Da pride uš k nam, o tem skoro ni dvomiti več. — V nedeljo 21. sept. bo premiranje konj in dirka. — Slovenskih dijakov je letos mnogo všlo iz Maribora zavoljo profesorjev, kakor pravijo. Radi bi več o tem žalostnem dogodku govorili pa ni mogoče. Nemci pišejo zoper nas v Tagespošti itd. neusmiljeno drzno in nesramno, a Slovenci moramo molče trpeti. Pod Giskro in Auerspergom ni bilo tako. — Kovač pri sv. Magdaleni je pogorel. — Konjski mesar Käfer (Saria) dolžil je mesarja Knausa, da je ta crknenega konja v mesnici na kose prodaval, a ta mu očita javno, da je od Brdovnika v Bohovi crkneni mrho kupil in razprodaval mariborskim čestilcem konjskega mesa. Lepi strijci! — Na južnej železnici tukaj in pri sv. Jožefu je mnogo krajncev, pa so grozni nemškutarji. Oča in mati govorita slovenski, otroci pa le nemški, ter se sramujejo slovenskih staršev svojih. — Pri sv. Jakobu v Slov. goricah je baje hlapec Lorber g. Cinauerju hlev užgal. Škode je 3000 fl., zavarovanščine le 960 fl.

Iz Ljutomera. (Volitve so minole.)

Ako se nanje ozremo, vidimo, da je naša narodna stvar povsod napredovala. Občine volile so g. J. Kukovca enoglasno. Čast našim kmetom! Da bi bil poslanec enoglasno izvoljen, to se nikjer na Slovenskem ni zgodilo, kakor samo pri nas. S tem so naši kmetje pokazali, da še se jih ni prijel nemčurški gnjili rak. Slava jim! Ko bi vendar tudi v Ljutomerskem trgu g. prof. Kunstek vse glasove dobil! Žalibog da ne! Nemčurji so celo večino dobili. Tega se nikdo ni nadejal. V narodnem ljutomerskem trgu pa nemčurji večino! Res nekaj čudnega! Zato pa so tudi naši nasprotniki vse porabili, da bi zmagali. Slama, žganica, goldinarčki in še celo praseta so morala pomagati. Jaz bi pač rad vedel, kako je tistim pečenka dišala, ki so si jo za tote peneze kupili. Mi si bomo tote dobro zapomnili, ki so zadnjič v svojo lastno skledo pljuvali. Sramota na njih! Narodnjaki pa so iz prepričanja volili. Videlo se je, da se bojujejo za sveto reč. Naši vrli tržani stali so kakor zid, niso se dali omajati. Nek narodni tržan pravi dan pred volitvijo svojemu sosedu: „No kakó pa boš ti volil? Slovenskega, kaj ne?“ — „Eh znaš, če bi volil slovenskega, té se gospodi zamerim!“ Na to pa mu narodni tržan odgovori: „Tak je tedaj! Ti se bojiš zameriti gospodom, svojim sosedom pa ne? Če si tóko zaljubljen v gospode, potem pa le idi

med nje; mi kmetje, te med seboj ne potrebujemo!“ — Tako govori slovenski kmet! Med narodnimi volilci pa smo tudi videli 2 trgovca, gg. Vršiča in Horvatiča. Ne sta se dala preplašiti od nemčurjev; pustila sta sejem in prišla neustrašeno volit slovenskega poslanca. Vsakega narodnjaka dolžnost je podpirati take národne trgovce; kmetje slovenski idite kupovat pri gg. Vršiči in Horvatiči, kajti jedna sta pokazala, da ne zasramujeta slovenskega jezika. Svoji k svojim! Med nasprotnimi volilci opazili smo tudi g. Corettija. Narodni Ljutomeržani pa so pri tej priliki videli, da je zmaga na naši strani. Združiti se moramo ter darovati vse svoje moči za blagor in napredek mile slovenske domovine. Gospod dr. R. je rekel: „Akoravno smo sedaj mi zmagali, vendar bodočnost ni naša, temuč vaša, t. j. slovenska!“

Iz Slov. Bistrice. (Eden z dolgim nosom.) Želim naznaniti vsem dragim Slovence, kako se naši liberalci in nemčurji obnašajo do cerkve in njenih služabnikov. Ko so letos bile volitve deželnih poslancev, so Štiger, Nasko, Razvošeg in njihovi pomagači kakor besni okoli po vaseh letali in ljudi z s pijačo in z obljubami k volitvi liberalcev silili. Ko so vže vse povsod dosti razprtije med ljudmi napravili, so se nazadnje nekoliko dni pred volitvijo v Mariboru, cerkve in njenih služabnikov lotili. Bilo je 16. 17. in 18. p. m. ko so na tukajšnjo klostersko cerkvo nabili nek „Aufruf“ ali volilni oklic. To je bilo tako pismo, v katerem je bilo sejano sovraštvo, nemir in zmešnjave, posebno pa zaničevanje cerkve in motenje službe božje. Zategadelj jim je mežnar Mihael Pešak na dan 16. p. m. to pismo s cerkvenega zida vtrgal in proč vrgel. Drugi dan, ko je bila nedelja, in so ljudje k službi prišli, so spet po Vajsi dali drugo nabit, da bi ljudje namesto v cerkvo šli, rajši to pismo brali. Pa preden ko se je še k meši zvonilo, je njim spet mežnar pisanje proč vrgel. Zdaj pa še niso mirovali, temuč, ko so ravno č. g. kaplan mešo služili, tretjokrat po Vajs Karlu bolj blizo cerkvenih vrat nabili, pa zopet to jim je cerkvenik doli potrgal. Kaj pa so zdaj storili? Ker je bil menda Štiger s tem razžaljen, je Razvošeg se predrznil mežnarja pri sodnji tožiti. Kaj pa se je zgodilo mežnarju? Bilo je dne 29. avgusta, ko sta bila Mihael Pešak in Razvošeg oba skupaj pred tukajšnjo sodnijo poklicana. Razvošeg si je zdaj na vso moč prizadeval, da bi bil mežnarja kazni vrednega storil. Sodnija je to reč preiskala in je spoznala, da se res ne spodobi kaj takega na cerkev nabijati, zato je Pešaka nekrivega spoznala. Razvošeg je tamkej kvasil, da č. g. dekan Anton Hajšek nimajo nobene oblasti do te cerkve itd. Ta je kakor druga občinska hiša. Razwošchekova trmoglavost ni obvel-

jala in prinesel je od sodnije še za pedenj daljši nos, kakor od volitve v Mariboru. Sedaj menda kaj utegne, naj si torej kupi stari ljubi „Einmal eins“, da bo bolje računati znal.

Slovenski rojak.

Iz Loke pri Zidanem mostu. Tudi v naši dozdej v narodnem obziru čisto mirni dolini, se je začelo na bolje obračati. Pri občinski seji 3. septembra t. l. stavil je gospod Matvez Slokan iz Razborja predlog, da naj občina Loška slovensko uraduje in je svoj predlog podpiral s tem, da živi v naši občini okolo 3000 Slovencev in le kacic 30 Nemcev (uradniki železniški na Zidanem mostu). Kako pride tedaj peščica Nemcev do te časti, da se njim na ljubo nemško uraduje? O tem predlogu se ni moglo sklepati, ker ni bilo 2 tretinj svetovalcev navzočih. Slovenski občinski svetovalci se tedaj opozorujejo, da pridejo k prihodnji seji polnoštevilno in da stojijo za Slovanov predlog kakor skala.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Za mornarstvo bodo ministri zahtevali 2 milijona več, kakor lani. — Pri velikih manevrih ob Moravi na spodnjem Avstrijskem je železnica blizu 40.000 mož v 24 urah odpeljala pa navadni vlaki so vedno vozili ko poprej. To je veliko. Menje zadovoljni pa so z Werndelnovimi puškami, vojak parkrat ustrelil, potem pa ovitka kroglinega ni več dobiti vun brez velike težave. V slučajih vojske bi to bila silna nesreča. — Deželni zbori češki, gališki, gornje- in spodnje-avstrijski, saleburški, koroški, kranjski in štajerski sedaj zborujejo. — V Gradcu imajo slovenski poslanci svoj klub (zvezo): predsednik je baron Goedel. — Znani dr. Herbst je v češkem deželnem zboru predlagal, naj Česko tako razdelijo, da bodo Nemci imeli svoje nemške uradnike, nemške šolske gosposke itd. Če pa Slovenci nekaj le podobnega na Štajerskem tirjamo pa je tisti nemški liberalce ves gluh in slep. — V Olomuci so odprli slovensko gimnazijo. — Italijani v Trstu hočejo slovensko pridganje v stolnej cerkvi odpraviti; hrvatski Istriani pa morajo čakati na škofa, dokler si Flapps v Gorici nekaj hrvatskih besed ne nalovi. — V Reichenbergu se je za 160 čeških otrok češka šola osnovala; liberalni rovarji so upijanili delavcev, da po mestu razsajajo zoper češko šolo. Zandarji so morali več kričačev zapreti. — Madjaronski ban daje na Hrvatskem ljudi kar zapreti v luknjo, ki ne volijo pristašev madjarom prijazne narodne stranke. Tako je dr. Bakarčić v Reki, in podžupan Karlopaški zaprt. Varaždin je izvolil Simka, neodvisnega narodnjaka, v Koprivnici je prodril David Starčević; madjaronski pop Miškatovič je od volilcev tepen bil.

Vsakako pa zmaga vladina stranka, katerej pripada tudi Miškatovič. Razmere na Hrvatskem so žalostne za slovanskega domoljuba. — Prekmurskih Slovencev je 172 pri sv. Mohorjevej družbi. Živeli!

Vnanje države. Trije mogočni cesarji avstrijski, nemški in ruski so se snidli v poudeljek v Skrnjevicah na ruskem Poljskem, ostali tam celi terek in se vrnoli domov v sredo. Zraven bila je ruska carica, carjevič in veliki knez Vladimir, brat carjev, dalje vsi trije vrhovni ministri Bismark, Giers in Kalnoky. Ves svet ugiba, kaj to pomeni! Pravijo, da so trije vladarji le zavoljo miru skupaj prišli; zopet drugi prerokujejo velike premembe v Evropi: Rusi vzamejo Bolgarijo in Carjigrad, Avstrijani Srbijo in Macedonijo do Soluna, Bismark pa bogato Holandijo z lepimi kolonijami vred, srbski in belgijski, menda tudi rumunski kralj pa gredó — v penzijo. Francozi so baje s tem zadovoljni, ker je minister Ferry nedavno obiskal Bismarka in mu ta Belgijo, kolikor je francoska, pograbitni dovolil. Tako ljudje ugibajo. Kdo bo imel prav, to bode bodočnost kazala. — Koleru v Italiji strašno razsaja, najhujše v Neapolji, kder vsaki dan po 300 ljudi umerje. — Belgijski kralj je podpisal novo katoliško šolsko postavo ter se ni dal strašiti po grdih ščuvanjih liberalcev in freimaurerjev. — Francoski admiral Courbet namerava baje blizu Pekinga, glavnega mesta Kitajskega cesarstva, vojakov izkrcati in naravnost tje planoti.

Za poduk in kratek čas.

General Tschangg-Tschingg tepen.

(Volitevska burka.)

II. General Tschangg-Tschingg dela noč in dan. Njegovi adjutanti švigajo po vsej deželi. Posebno veliko trpi generalni adjutant: Bezzi-Bozzi, pa adjutant „ptujski smrdljivec“ in „ženijski oddelek“.

S pomočjo kinezarskega „generalnega štaba“ uravna bojni „plan“ tako, da prime Slovence na raznih bojiščih sedem kinezarskih generalov. Toda trije namreč oni v Celji in Ptuj smejo le na videz borbo pričeti. Le bojno prasko naj poskusijo, pravo bitko pa drugim prepustijo. Ostalim torej ukaže Slovence s vso silo napasti in premagati, posebno v glavni bitki v Mariboru. Res bistroumno je Tschangg-Tschingg svoj „plan“ iztuhtal. Toda slovenski generali niso rok križem držali, ampak precej spoznali, kam „pes taco moli“. To so tem loži izvedeli, ker so kinezarski brbljavci, zlasti pa general Tschangg-Tschingg, svoj „plan“ sami raztrobili, ter po kinezarskih zvonovih na „plat“ zvonili. Zato je general Tschangg-Tschingg bil povsod strašno in sramotno tepen.